

LAATIKKOVILJELYÄ KERAVAN KARTANOLLA

Osana kiertotalousyhteisö Jalotuksen toimintaa, rakennetaan Keravan kartanolle 50 kasvilaatikon viljelmä, jossa kasvatetaan tänä vuonna luonnomukaisen viljelykierron menetelmällä mm. yrttejä, salaattia, papuja, porkkanaa, perunaa, sipulia ja kesäkurpitsaa.

Kesän 2018 laatikkoviljelmä toteutetaan kurssi/osakkuusluontoisena ja se on suunnattu kaikille lava- ja luonnonmukaisesta viljelystä kiinnostuneille.

Kurssi käsittää 4 x 3h lähiopetuspäivää ammattilaisen johdolla, sekä osakkuuden viljelyn tuotosta. Mukaan voivat hakea kotitaloudet ja yhdistykset. Mukaan mahtuu 20 ensimmäisenä ilmoittautunutta. Ilmoittautumiset osoitteeseen lauri.helle@jalotus.fi.

Yhden kotitalouden maksu on 100 e (sis.alv24%) ja samasta taloudesta voi olla lähiopetuspäivillä korkeintaan 2 henkilöä. Viljelyä saa luonnollisesti tulla hoitamaan kurssipäivien ulkopuolella oman ehtimisen mukaan vaikka koko perheen / yhteisön kanssa.

Viljelyn suunnittelusta vastaa yhdessä Jalotuksen tiimin kanssa puutarhuri Jaana Saraste ja käytännön hoitotyön hoitaa osallistujien lisäksi kesätyöntekijämme.

Aikataulu

1. koulutuspäivä: to 31.5.2018 klo 18-21 - viljelyn suunnittelu, istutusalojen valmistelu,
2. koulutuspäivä: pe 1.6.2018 klo 18-21 - taimien istutus ja siementen kylvö
3. koulutuspäivä to 28.6. - viljelyn hoitaminen
4. koulutuspäivä to 16.8. - sadonkorjuu ja valmistelut seuraavan kauteen

Jalotuksen laatikkoviljelykurssin tarkoituksena on tarjota tietoa yhteisö- ja lavaviljelystä, sekä samalla kerätä kasaan ruoka/viljelysosuuskunnan toiminnasta kiinnostuneita henkilöitä, joiden kanssa lähdetään rakentamaan osuuskunnan perustamista. Tulevien vuosien tavoitteena on muodostaa Keravalle Kaupunkilaisten yhteinen oma pelto, Herttoniemen ruokaosuuskunnan mallilla. <https://www.omapelto.fi/>

Jalotus on Keravan kartanon entiseen navettarakennukseen kasattava kiertotalousyhteisö, jonka tehtävänä on herättää vajaakäytöllä ollut navettarakennus uuteen eloon ja tarjota kaupunkilaisille ompelu-, puu- ja polkupyöräverstaiden käyttöpalveluita ja erilaista vaihdantatoimintaa. Lisäksi tulee tapahtumia, kursseja, koulutusta, yhteisöviljelmiä, kotieläinpihaa ja omavaraistalouden projekteja. Tavoite on, että näitä palveluita voisi tulevaisuudessa käyttää omatoimisesti, ohjatusti tai valmiin palvelun ostamalla.

Katso lisää osoitteesta www.jalotus.fi

(Ote Sitran rahoittamasta perustamishankkeen loppuraportista)

1.6.5 Viljelyosuuskunnan perustaminen

Kaupunki perustaa laatikkoviljelypaikan Keravan kartanolle ja auttaa kaupunkilaisia perustamaan yhteisviljelyosuuskunnan. Viljelmä rakennetaan kiertotalouden oppien mukaan. Viljelmä rakennetaan kierrätysmateriaaleista, kasteluvetenä käytetään sadevettä, ravinteet otetaan käyttöön kompostista ja hulevesistä sekä pumppujen energiana käytetään aurinkoenergiaa. Viljelmä toimii myös varhaiskasvatuksen opetuspuutarhana, Sitran lanseeraaman *kiertotalousnatiivien* toiminnan paikkana. Osuuskunta rahoittaa itse toimintansa ja palkkaa osa-aikaisen viljelijän. Kummankin osuuskunnan toiminta tukee toistaan. Sato jaetaan osakkaiden kesken.

TULOS Viljelytoiminta

Laatikkoviljelmä perustettiin ja toiminta toteutettiin suunnitelmien mukaan. Viljelyosuuskunnan perustamista suunniteltiin, mutta aika ei syksyllä riittänyt siihen, että viljelmälle olisi neuvoteltu lisää alaa ja osuuskunta olisi perustettu.

Viljelytoiminnan onnistumisen kannalta vahvuuksiksi muodostuivat yhteisöllisyys, joka tukee tietojen ja taitojen jakautumista sekä kehittymistä yleissivistävästi. Oppiminen on tapahtunut vahvasti ja konkreettisesti yhdessä tekemällä ja hoitamalla viljelmää. Jalotuksella Keravan kaupungin kautta työkokeilun avulla työllistetyt henkilöt toimivat kesän aikana perushuollosta vastaavina. Toiminta koettiin osallistujien puolesta monin tavoin onnistuneena.

Maksimi osallistujamäärä vuoden 2018 toiminnalle oli 20 taloutta. Ilmoittautuneita talouksia oli 18, joista käytännössä 15 taloutta osallistui toimintaan.

Työmäärän laskettiin olleen minimissään yhteisöllisesti toteutettuna yhteensä: 180h jakautuen 10 viikon ajalle. Tähän ei ole laskettu yhteisön jäsenten itsenäisten käyntien tuntimääriä.

Edellämainitun lisäksi sen laskettiin työllistäneen palvelun järjestäjän puolesta yhden henkilön 10h viikossa perushuoltotoimenpiteinä. Viikoittainen tarve yhden työntekijän perustoimenpiteille laskettiin olleen kesäkuun lopulta syyskuun lopulle noin 12 viikkoa, jolloin työn tarve on päättynyt. Täten ollen yhteensä 120 työtuntia.

Kasvukauden päättyessä on järjestetty avoin suunnittelutapahtuma ensin yhteisön jäsenille, jonka jälkeen kaikille avoimesti. Kaikille avoimessa tapahtumassa luennointi esimerkkinä ruokaosuuskunnan toiminnasta. Konkreettisesti saatu palaute suoraan Jalotus yhdistykselle kannattaa kuitenkin yhteisöllisen viljelyn jatkamista samalla kaavalla, mutta pienellä hienosäädöllä.

Kesältä saadun palautteen perusteella tämänkaltaista viljelmää on hyvä käyttää oppimisympäristönä sekä vierailukohteena. Se toimii loistavana esimerkkinä yleisesti, sekä toimintaympäristönä varhaiskasvatuksessa.

Osallistuneista talouksista reilusti yli 50% olivat vahvasti sitä mieltä, että toivovat toiminnan jatkuvan ensi kesänä jotta viljelykiertoa voidaan toteuttaa monivuotisesti. Mielenpitoina tuotiin ilmi tarpeet esimerkiksi

- tiedottamisessa (laskutus tapahtui vasta loppukesällä. osallistujien mielestä tämä olisi voinut vaikuttaa osallisuuteen ja sitoutumiseen)
- suunnitelmallisuudessa (yhteisölliselle hoidolle jonkinlaiset raamit, jotka jakavat vastuuta?)
- työmäärän selkeämmässä jakauttamisessa
- eri tasoista mahdollisuuksista osallisuuteen

Osuuskunnan perustaminen pitkällä tähtäimellä on järkevää, jos selvyys lähipeltojen viljeltävyydestä ja vuokrausmahdollisuuksista selviää.

Kehittyneitä ideoita:

- Yhteistyö mahdollisen kahvila/ravintola toimijan kanssa kartanon alueella.
- Palstaviljelmä
  - vuokrattavia palstoja ihmisten omaan viljelytarpeeseen.
- Oppimisympäristö / Hoivapuutarha
- Kausikasvihuoneet
- Osuuskuntavetoinen peltoviljely kumppanuusmaatalousperiaatteella
- Kaikille avoin syötävä puutarha